

UiO • **Universitetet i Oslo**

Sikkerhet ved outsourcing

Espen Grøndahl

IT-sikkerhetssjef

UiO

Agenda

- Sikkerhet - hva er det egentlig?
- Uønskede hendelser
- Hva må en huske på?
- Tør vi dette da?

Sikkerhet

"Sikkerhet kan defineres som en tilstand; fravær av uønskede hendelser eller frihet fra fare og frykt. Denne tilstanden er imidlertid ikke statisk, men påvirkes av endringer i faktorer som [trussel](#) og farer, [sårbarhet](#) og [verdi](#). " - Store Norske Leksikon

Uønsket hendelse, hva er nå det da?

- Tap av data
- Tap av renommé
- Økonomisk tap – eller erstatningsansvar
- Tap eller fare for liv

SIKKERHET VED OUTSOURCING

Hva bør vi tenke på

- Hvilke data?
- Hvordan flyter data?
- Hva skal de brukes til?
- Brukerhåndtering og tilganger
- Merkantile forhold
- Juridiske forhold
- Oppdateringer, endringer og vedlikehold
- Driftsmiljø
- Revisjon og tilsyn

Hvilke opplysninger skal overføres?

- Personopplysninger
- Sensitive personopplysninger
- Arkivpliktige opplysninger
- Regnskapsdata
- Bedriftshemmeligheter
- Andre data av stor verdi
- Data underlagt eksportkontroll

Hvordan flyter data?

- Hvilke data overføres hvordan? Og når? Kryptert?
- Informasjon om brukerne?
 - Brukernavn, fullt navn, e-post, telefonnummer
 - Provisjonering – ved bruk, eller i bulk.
- Autentisering?
 - Synkronisering av passord
 - SAML2, FEIDE, Dataporten, LDAP, AD
- Autorisasjon
 - Grupper, roller? Manuelt eller fra kildesystem
 - Hvordan oppdateres disse? Finnes historikk?
- Flyter data tilbake?
 - kan det indirekte påvirke sikkerheten på lokale løsninger?

Hva benyttes data til?

- Benyttes de kun til ditt formål, og innenfor det avtalene tillater?
 - Er det spesifisert godt nok?
 - Kan det skje endringer over tid?
 - Har alle parter den samme oppfatningen av avtalen?
- Kan leverandøren benytte data til eget formål?
 - Forbedring av tjenestene
 - Til reklame / markedsføring
 - Kan data selges til tredjepart?
 - Til profilering av brukerne?

Brukerhåndtering og tilganger

- Innrulling, avslutning og sperring
 - Hvordan gis tilgang?
 - Hvordan fjernes tilganger?
 - Kan en sperre en bruker ved tap av passord, eller mistanke om misbruk?
- Tilgangskontroll
 - Sporing av endring
 - Sporing av bruk
 - Avdekke uautorisert bruk
 - Tilgang for driftspersonell

Merkantile forhold

- Eierstrukturer hos leverandør
- Lisenser – gratis er ikke alltid gratis, må det ut på anbud?
- Underleverandører - I flere ledd og over landegrenser?
- Bruksvilkår - "fair use"
- Eierskap til data
- "Exit-strategi"
- SLA? Tjenestekvalitet? Sanksjoner?
- Avvikshåndtering - setter avtalene begrensninger?

Juridiske forhold

- Databehandleravtaler
- Risikoanalyser
 - Er systemet innenfor akseptabel risiko?
 - Hvem eier denne risikoen? Du som kunde, eller sluttbruker?
- Lovlig grunnlag for å overføre data til utlandet
 - EU/EØS? USA? Andre?
- Formåls- og hjemmelsvurderinger
 - Hva skal systemet brukes til?
 - Finnes det lovhjemmel for å samle inn personopplysninger til dette?
- Personvern
 - Innebygd personvern
 - Trygge standard-innstillinger

Oppdateringer, endringer og vedlikehold

- Hvordan oppdateres tjenesten?
 - Kontinuerlig? Varsles det? Kan du som kunde styre det?
 - Kan endringer utløse endringer i avtaler eller risikoanalyser?
 - Kan det avtales rammer som det kan endres innenfor?
- Sikkerhetshendelser
 - Hvordan vil du som kunde bli varslet?
 - Har du muligheter til å avdekke det selv?
 - Tilgang til logger?
 - Tilgang til leverandør? Er du en liten kunde hos en stor leverandør?

Driftsmiljø

- Serverhaller? AWS? Azure?
- Backup?
- Hvordan holdes data separat fra andre kunder?
- SLA – oppetid?
- Tilgang til data
 - Fra driftspersonell
 - Fra utenlandske myndigheter
 - Fra underleverandører
- Har du tilgang på logger?

Revisjon og tilsyn

- Hvordan sikrer du at leverandøren overholder alle krav?
- Kan du føre tilsyn? Kan du teste sikkerheten?
- Tredjepartstilsyn?
 - Tilgang på rapporter
 - Muligheter ved avvik
- Sertifiseringer
 - ISO 27001
 - ITIL
 - Hva er dekket? Og hva er "reklame"?

Tør vi dette da?

Hvor godt kontroll har du "egentlig" in-house?

- Teknisk sikkerhet
 - Er alt fullt patchet alltid?
 - Full kontroll på brukertilganger
 - Konfigurert etter "best practices"
 - Tilgang til maskinrom
 - Backup / restore
 - Tilgang til kompetanse, ressurser og tid internt
- Merkantilt/juridisk
 - Alle avtaler er på plass og arkivert
 - Risikoanalyser er oppdatert

Det hele handler om risiko

- Hvilken risiko er vi villige til å ta?
 - Tar vi risiko selv, eller på vegne av andre?
 - Er den innenfor det vi kan akseptere?
 - Tas denne avgjørelsen av rett person?
- Er de tingene vi er redd for innenfor trusselmodellen vår?
 - Er NSA ute etter julebordspåmeldingene våre?
 - Veldig fort gjort å bli **for** redd for de feil tingene.

Oppsummering

- Fullt mulig å outsource mange tjenester
 - Noen vil kreve mer enn andre
- Neppe ønskelig eller mulig å komme utenom outsourcing
 - De færreste vil ha økonomi eller ressurser til å drive alt selv
- Velg de rette tjenestene å sette ut
 - Rett for din virksomhet, basert på strategi, økonomi og kompetanse
- Gjør "papirarbeidet" – avtaler, jus og risikoanalyser
- Følg opp leverandørene!
 - Benytt avtalene, si i fra ved brudd og sjekk at de følges.

Spørsmål?